

Viðmerking

Meðan bíðað verður eftir frágreiðing frá Fiskirannsóknarstovni

Skal byrja hessa grein við at staðfesta, at tað er eingin ivi um, at okkara fiskifrøðingaruttan iva arbeiða samvitskufult samb. tí, sum teir hava lært á ymsum lærðum háskuluni. Men tað er ónokktiliga ein stórur munur á »teori og praksis«, sum fiskifrøðingar ikki hava kunnað forklárað meiniga manninum.

Eg hevði herfyri eina grein í bløðunum, har eg visti á, at fiskifrøðingar stórt sæð ongan tíð høvdu havt rætt, tá teir mettu um toskin. Hetta verður eisini prógvað í hesi greinini. Men tað, sum annars er rættuliga avdúkandi fyri,

hvussu teir kunnu mistaka seg, er tá teir seinast í 1993 boðaðu frá, at eingin skuldi halda, at toskurin knappliga fór at visa seg í stórum nøgdum undir Føroyum, tí hann var snøgt sagt ikki til. Men tað er júst hetta, sum er hent.

Hetta sæst eina best av tí, at í 1991 varð mettt at gýtingarstovnurin av toski var 64.000 t. Við óbroyttum veiðutrýsti og vánaligari tilgongd skuldi gýtingarstovnurin í ár verið komin uppá 70.000 t.

Men hóast lítil og onga veiðu síðani 1991 hava fiskifrøðingar roknað seg fram til, at gýtingarstovnur-

in bert er 17.000 t. ella bert ein fjórðing av metningini í 1991. Tað er heilt greitt, at her er nakað, sum ikki hongur saman, tá úrslitið av kanningunum hjá fiskifrøðingum eftir so stutta tíð gevur eitt so stórt frávik. 70.000 t. í mun til 17.000 t. er hóast alt yvir 400%. Hetta er ikki smáting, tá talan er um metingar, sum kunnu merkja lív ella deyð fyri samfelagið.

Tað munnu vera teir fægstu fiskimenn, sum trúgva uppá, at gýtingarstovnurin bert er 17.000 t. Um vit høvdu hugsað okkum heilt fritt fiskari, hevði føroyski flotin longu nú

veitt munandi meira enn hesa nøgd, og tað ber hóast alt ikki til at veida ein heilan gýtingarstovn upp. Nú er tað sjálvsagt ringt at meta um tað, sum er á botni. Men ein áhugaverdur spurningur kundi verið hesin: Vit hava jú eina góða hagtalskipan, har tað verður skrásett hvar á landgrunninum, hvør einasti stertur verður veiddur. Tað mátti borið til at kortlagt veiðuna av toski kring landgrunnin t.d. ein ávisan dag. Og spurningurin er so um tað út frá hesum ber til at gera eina meting av, um t.d. fiskifrøðingar hava rætt í dag ella um teir høvdu rætt í 1991. Tað er neyvan ivi um, at tann møguliga veiðan av toski í dag samsvarar meira við stovnsmetingunum í 1991 enn í 1995.

Samfelagið má hava krav uppá eina sannlíka frágreiðing um, hvussu hesi viðurskifti hanga saman. Hana hava vit ikki fingið í dag. At hetta er so, verður undirstrikað av, at ein fiskifrøðingur í 1995 sigur tað ongan týðning hevur fyri metningina av stovninum, at nóg er at fáa, meðan aðrir fiskifrøðingar í 1991 mettu tað sum eitt prógv um ein illa staddan stovn, at lítið var at fáa.

So er spurningurin um nakað svar fæst upp á hesar spurningar!

Óli Jacobsen

Talva 1. Úrslitini av teimum fiskifrøðiligu úrokningunum viðvíkjandi toskastovninum.

Ár	Óbroytt veiðutrýst sammett við 1990			Hóskilgari veiðutrýst		
	Veiðutrýst (%)	Veiða tons	Gýtingarstovnur tons	Veiðutrýst (%)	Veiða tons	Gýtingarstovnur tons
1992	27 %	19.400	64.000	23 %	16.000	64.000
1993	27 %	20.300	62.000	23 %	17.500	66.000
1994	27 %	21.500	66.700	23 %	19.200	74.000
1995	27 %	22.000	70.000	23 %	20.200	79.000
1996	27 %	22.800	73.400	23 %	21.200	85.000
1997	27 %	23.500	75.700	23 %	22.200	89.000
1998	27 %	23.800	76.500	23 %	22.700	91.000
1999	27 %	24.000	77.300	23 %	23.000	93.000

Mynd 1.

Hendan talvan visir metingarnar hjá fiskifrøðingum viðvíkjandi toski við árslok 1991, ella fyri bert hálvum fjórða ári síðani. Hetta er tikið úr ritinum »Skilagóð stovnsrøkt og skilagóð stýring av fiskiveiðuni«, sum er lagt úr hondum av umboðum fyri fiskivinnuna (m.a. av mær sjálvum) og Fiskirannsóknarstovni í felag. Hesi töl og tekstur tala fyri seg sjálvi. Sjálvt við sama veiðutrýsti og harvið meira enn dupliti so stóra veiðu, sum mælt verður til nú, fór soveð veiðan sum gýtingarstovnurin at økja, og tá er enná roknað við teirri vánaligu tilgongdini, sum tá høvdu verið í fleiri ár.

Samb. somu fiskifrøðingum var gýtingarstovnurin 1. januar 1995 17.000 tons, ella millum fjórðing og fímtíng av metningini í 1991. Hóast veiðan ári aftaná hevur verið minni enn helvtin av tilráðingini í 1991.

Í hvussu er má áðanast út frá hesum, at tað er í hvussu er ikki roveiða, sum er orsök til hesa gongdina

- Tað er onki sum týðir á, at gýtingarstovnurin undir Føroyum er vaksin. Og onki er í núverandi tølunum, sum er í stríð við metingarnar, sigur fiskivinnustjórin.

- Summi ár er torførari at fáa hendur á fiskin. Hann er spjaddur. Men í ár hevur tað víst seg, at fiskurin gongur nóg saman og tí er hann lættur at fáa hendur á. Meira fiskiligur. Men tað hevur onki at gera við, at meira er til av fiski í ár, greiðir Kjartan Hoydal frá.

Mynd 2.

Hetta er brot úr samrøðu í »Dimmalætting« við Kjartan Hoydal tann 20. mai. Roknast má við, at hann í hesum fornum úttal seg sum fiskifrøðingur, tá hann sigur, at tann veruleiki, at tað er lættari at fáa fatur á fiskin, sigur einki um, at meira er til á grunninum.

Til hetta er at viðmerkja, at hetta sjónarmið er beinleiðis í stríð við tað, sum Fiskirannsóknarstovnurin fæddi fram í 1991.

Sum tað sæst av talvuni omanfyri roknaði Fiskirannsóknarstovnurin til árslok 1991 við, at vit fóru at veida út móti 20.000 t av toski, og var hetta grundað á teir upplýsingar, sum lógu til grund fyri stovnsmetingunum. Men veiðan gjørdist bert 9.000 t. og er hetta orsök til notuna um at veiðan fór at gerast munandi minni enn mettt. Men tað áhugaverda her er, at í hesum fornum verður minni fiskiskapur roknað sum ein grundgeving fyri, at stovnurin er minni enn roknað varð við fyrr í sama ári. T.v.s. at grundgevingarnar fyri at minni var til av toski í 1991 eru tær beint mótsattu av grundgevingunum í 1995 fyri, at tað ikki er meira til av toski.

Nidurstøðan er tiskil, at samb. Kjartani og Hjalta:

1. merkir tað ein minni toskastovn, um veiðan er vánalig.
2. meðan tað einki sigur um ein stórri toskastovn, at veiðan er góð.
!!!

Frá Ferðaråd Føroya:

Títt egna land

Undir heitinum »Legg gerandisdagin afturum og kenn lívsins veingja-sud« gevur Ferðaråd Føroya út ferðablað. Tað kemur við Dimmalætting leygardagin 3. juni 1995, men fæst eisini á benzinstøðum, matstøðum og umboð á Strand-faraskipum Landsins. Brot úr leiðaranum ljóð-ar soleiðis:

»Tá ið vit halda fri, vilja vit hava ævintýr og upplivingar. Vit leggja gerandisdagin afturum og leita fram tað sjáld-sama og serliga. Ferðaråd Føroya er farið kanningarferð í Føroyum og hevur snikkað saman henda »Ferðast í Føroyum«, so tú kanst smakka tær á túrar og ferðir og upplivingar«.

Her er hópurin av tilboðum, ið gevur okkum øllum møguleika at uppliva ferðalandið Føroyar. Ung sum gomul, einstaklingar sum bálkar – øll kunnu fara á ferð.

* Ævintýrlandið Føroyar hóskar stak væl til familjur við børnum og vnfólk/arbeidsfelagar, ið hava hug at gera nakað saman. T.d. ber til at fara túr á rossabaki ella í báti. Eisini eru gongutúrar við ferðaleiðara, ið sigur frá søgum og øðrum.

* Sertúrnarnir eru fyri

tey forvitnu. Túrnarnir lýsa søgu okkara, serlig pláss í Føroyum, fuglalív og annað.

* Luxusvikuskiftið er júst nakað fyri tey bæði, ið vilja njóta hvønnannanuttan at hugsa um keðilig gerandismál. Kanska eru tey einsamøll fyri fyrstu ferð, kanska vilja tey vekja gomul minni...

Vinn eina ferð í Føroyum

Sum sæst á mjólkarpakkunum býður Ferðaråd ið hesum døgum barnunum til pappingar. Kappast verður um á besta hátt at lýsa summarið í Føroyum. Vinn-ingurin er ein ferð í Føroyum og børnini skulu skriva eitt ævintýr, gera ein sang ella eina tekn-ing. Tað eru longu sera nógv børn, ið hava sent tilfar inn, og vit á Ferðaråðnum gleða okkum at vísa tykkum, hvussu væl tey duga. Vit fara at gera eina framsýning, sum tit kunnu síggja, um tit koma at vitja okkum.

Ferðaråd Føroya vil við hesum báðum tiltøk-um lýsa nógvu møgu-leikarnar at ferðast í Føroyum, og vit vóna, at nógv fara at taka av fjølbroyttu tilbøðunum og vitja okkara egna land.

BYGDARHÚSIÐ í Hósvík

Sera hugnaligt og nossligt hús, við øllum hentleikum, bíliga til leigu til fundar-virksemi, veitslur, brúðleyp, føðingar-dagar o.a.

Steintoy er í húsinum og vit kunnu borðreiða fyri 300 fólki í salinum.

Eisini leiga vit steintoy út.

BYGDARFELAGIÐ VARDIN
Tlf. 22336

Íslandsvinir!

Nú nálgast 17. juni, sem er laugardagur. Meiningin er að hava borðhald og síðan dans

Það fólk, sem hefur áhuga á að koma, minnslemgast hringið í Njál í síma 19194.

Veðurtænastan á Veðurstøðini

Upplýsingar um veðrið á veðurstøðunum kunnu fáast við at ringja á tlf. 12210.